

Scenariusz zajęć nr 4

„Jak przeciwdziałać mowie nienawiści i hejtowi offline”

do książki

O MOWIE
nienawiści
I HEJTcie

HUMANITY IN
ACTION

POLSKA

Grupa: 12-30 osób, uczniowie i uczennice klas licealnych

Czas trwania: 2 x 45 minut (najlepiej w bloku jedna godzina po drugiej)

Cel główny:

- poszerzenie wiedzy uczestników/czek na temat pojęć mowy nienawiści i hejtu i konsekwencji tych zjawisk w wymiarze indywidualnym i społecznym,
- zainspirowanie młodych ludzi do poznania metod przeciwdziałania mowie nienawiści i hejtowi offline,
- zachęcenie młodzieży do poznania lokalnych organizacji i inicjatyw na rzecz przeciwdziałania i reagowania na mowę nienawiści i hejt oraz zaangażowania się w te działania.

Cele szczegółowe:

Osoba uczestnicząca w zajęciach:

Wie:

- jakie organizacje i inicjatywy działają m.in. lokalnie na rzecz przeciwdziałania mowie nienawiści i hejtowi i jakie działania podejmują,
- jakie są sposoby przeciwdziałania i reagowania na mowę nienawiści i hejt offline.

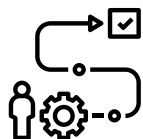
Potrafi:

- wykorzystać zdobytą wiedzę na temat mowy nienawiści i hejtu do refleksji na temat czynników, które wpływają na to, że łatwiej jest reagować na przykłady mowy nienawiści i hejtu,
- wyszukiwać potrzebne informacje, współpracować w grupie, myśleć krytycznie i działać kreatywnie.

Rozumie:

- pojęcia mowa nienawiści i hejt, a także aktywizm i sojusznictwo,
- jak w praktyce, w swojej społeczności lokalnej może działać na rzecz przeciwdziałania mowie nienawiści i hejtowi.

Metody i sposoby realizacji celów:

- praca indywidualna z książką,
- uczenie się w działaniu - praca w grupach, prezentacja wyników pracy grup,
- dyskusja na forum grupy.

Forma pracy:

Grupowa

Przebieg i opis zajęć:

- **Powitanie** uczniów i uczennic, przedstawienie tematu i przebiegu zajęć, które będą się składały z 4 głównych części.
- Osoba prowadząca prosi o przedstawienie się wszystkich uczestników i uczestniczek zajęć. Ponadto prosi o podzielenie się krótką informacją o tym, z jaką organizacją pozarządową lub nieformalną inicjatywą uczestnicy i uczestniczki mieli możliwość współpracować? Jeśli nie mieli jeszcze takiej okazji, to niech każdy/a wymieni nazwę znanej mu/jej organizacji lub inicjatywy, która realizuje inspirujące działania. Czy któraś z tych organizacji/inicjatyw odnosiła się do tematu mowy nienawiści i hejtu? W zależności od preferencji osoby prowadzącej i relacji w grupie (stopnia znajomości), inspiracje można też zapisać na karteczkach post it i przykleić np. na ścianie/tablicy wraz z imionami uczestników i uczestniczek lub przedstawić je w innej formie, tak by były widoczne dla wszystkich.
- **Rozgrzewka: czym jest mowa nienawiści, a czym hejt?** Ćwiczenie można zrobić w parach lub trójkach. Osoba prowadząca dzieli grupę według dowolnej metody (np. odliczanie) i prosi, by rozwiązały krótki quiz na stronie 23 książki. Potem prosi o podzielenie się odpowiedziami i krótko omawia ćwiczenie. Uwaga: ważne jest, by osoba prowadząca wcześniej zapoznała się z treściami książki (s. 17-26).
- **Ćwiczenie/autorefleksja: Ja wobec mowy nienawiści i hejtu.** W nawiązaniu do poprzedniej aktywności każdy/a z uczestników i uczestniczek przez chwilę przypomina sobie, w jakich sytuacjach zetknął/a się z mową nienawiści i hejtem i stara się odpowiedzieć sobie na 3 pytania: Jak wtedy zareagował/a? Czy mając dzisiejszą wiedzę zareagowałby/zareagowałaby podobnie, czy może zupełnie inaczej? Co by zmienił/a? Tę autorefleksję można wzbogacić o treści zawarte w książce (s. 77, 84 i 102). Jeśli dana osoba miała wiele takich sytuacji, to niech wybierze jedną na potrzeby tego ćwiczenia.

- **Ćwiczenie: Co pomaga w reagowaniu?** Osoba prowadząca prosi o utworzenie grup 4-6 osobowych, w których każdy uczestnik i uczestniczka opowiadają o swoim wybranym doświadczeniu z mową nienawiści i hejtem i ew. pomysłach na zmianę swojego zachowania. Na podstawie różnych doświadczeń w danej grupie, uczestnicy i uczestniczki mogą wskazać pewne prawidłowości. Zadanie grupy polega na zapisaniu 5 na kartce czynników/okoliczności, które pomagają w reagowaniu na mowę nienawiści i hejt. Grupy prezentują swoje wnioski, a kartki można powiesić w widocznym dla wszystkich miejscu. Na podstawie pracy mniejszych grup można stworzyć finalną listę dla całej grupy.
- **Reagowanie w moim otoczeniu?** Pozostając w tych samych grupach, w nawiązaniu do konkluzji z poprzedniego ćwiczenia, młodzież zastanawia, jakie zna inicjatywy czy działania w ich społeczności lokalnej, które przyczyniają się do zapobiegania mowie nienawiści i hejtowi lub im przeciwdziałają. Jeśli nie znają takich organizacji/oddolnych inicjatyw/zaangażowanych społeczników czy społeczniczek, to mogą je wyszukać w Internecie i zapoznać się z ich działaniami. Jeśli takich lokalnych organizacji nie ma, to może organizacje z większych miast okazjonalnie prowadzą działania? Istotą tego zadania jest zmapowanie, kto co robi w ich miejscowości, regionie i zastanowienie się, czy dany uczestnik czy uczestniczka zajęć chciałaby się w nie zaangażować. Idealnie byłoby, gdyby osoba prowadząca mogła zaprosić przedstawicieli/ki takich organizacji, by opowiedzieli o swoich działaniach i zaproponowali sposoby zaangażowania się młodych ludzi. **W dyskusji podsumowującej**, uczestnicy i uczestniczki dzielą się informacjami na temat ich społeczności lokalnej i wzajemnie inspirują. Na podsumowanie dyskusji osoba prowadząca może wprowadzić pojęcia aktywizmu i sojusznictwa (s. 98-99 książki oraz garść inspiracji s. 100-101 książki).

- **Na zakończenie zajęć** osoba prowadząca prosi wszystkich uczestników/czki o podzielenie się z innymi, jakich działań społecznych w zakresie mowy nienawiści i hejtu w ich środowisku lokalnym brakuje i w jakie działania chcieliby się zaangażować. Potem dziękuje za udział i zachęca do indywidualnej lektury książki w wersji papierowej lub elektronicznej.

Potrzebne materiały:

- dostęp do książki w formie papierowej lub elektronicznej,
- flipchart i pisaki lub tablica i kartki dla poszczególnych grup.

Miejsce na notatki